

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 3123/2022
09.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Ђерић адвокат из ..., против туженог Холдинг корпорације „Крушик“ ад Ваљево, чији је пуномоћник Никола Урошевић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1003/22 од 06.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 09.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1003/22 од 06.05.2022. године у делу којим је потврђена пресуда Основног суда у Ваљеву П1 464/21 од 07.03.2022. године у првом, другом - у погледу одлуке о обавези туженог да врати тужиљу на рад и четвртм ставу изреке.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1003/22 од 06.05.2022. године у преосталом делу и пресуда Основног суда у Ваљеву П1 464/21 од 07.03.2022. године у делу другог става изреке којим је обавезан тужени да тужиљу врати на послове израде делова на дорадним машинама и ручну дораду и у том делу тужба се **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1003/22 од 06.05.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Ваљеву П1 464/21 од 07.03.2022. године у првом, другом и четвртм ставу изреке којима је поништено као незаконито решење туженог број .. од 31.05.2021. године, утврђено да је тужилца засновала радни однос на неодређено време код туженог почев од 31.01.2019. године и тужени обавезан да врати тужиљу на рад, на послове израда делова на дорадним машинама и ручна дорада и да јој накнади трошкове спора у износу од 78.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. и чланом 441. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. наведеног члана није законски разлог за ревизију. Тврдња ревидента да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП је паушална јер нису наведене процесне одредбе које другостепени суд није применио или их је погрешно применио, а то је утицало или могло утицати на одлуку о жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос са одређено време уговором о раду који је 31.01.2017. године закључила са туженим. Накнадно закљученим анексима тог уговора радни однос тужиле је продужаван, с`тим што ни уговором о раду нити његовим анексима, закљученим до анекса уговора о раду од 25.12.2017. године, није означен основ по којем је тужила засновала радни однос на одређено време. Почев од анекса уговора о раду од 01.05.2018. године па закључно са анексом од 22.04.2021. године, као основ рада тужиле на одређено време означен је рад на одређеним пројектима. Тужила је све време рада на одређено време обављала исте послове, а њен радни однос је престао 31.05.2021. године, на основу решења о отказу уговора о раду од 28.05.2021. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Одредбом члана 30. став 1. и 2. Закона о раду прописано је да се радни однос заснива уговором о раду који закључују запослени и послодавац. Према члану 31. став 1. тог закона, уговор о раду може се закључити на неодређено или одређено време. Садржина уговора о раду прописана је чланом 33. став 1. наведеног закона. Према тачки 7. тог члана, уговор о раду закључен на одређено време мора да садржи трајање уговора и основ за заснивање радног односа на одређено време.

Уговор о раду може се закључити на одређено време у складу са чланом 37. став 1. Закона о раду, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Тако заснован радни однос, по једном или више уговора о раду, сагласно ставу 2. наведеног члана не може бити дужи од 24 месеца, са прекидима или без прекида. Изузеци од временског ограничења радног односа заснованог на одређено време предвиђени су у ставу 4. тог члана, између осталог и за рад на пројекту чије је време унапред одређено, најдуже до завршетка пројекта (тачка 2).

У првом уговору о раду на одређено време који је тужила закључила није наведен основ заснивања радног односа на одређено време. Тужени, у одсуству податка о основу за заснивање радног односа на одређено време у том уговору током поступка није доказао чињенице битне за постојање објективних разлога за заснивање радног односа на одређено време у смислу члана 37. став 1. Закона о раду. Тај уговор је у погледу времена трајања радног односа међан са више сукцесивно закључених анекса уговора о раду, с`тим што је тек у једном од више анекса тог уговора наведено

да тужила ради на одређеном пројекту, али тужени није доказао чињеницу да је тужила била радно ангажована баш на том пројекту поводом којег је продужено време трајања њеног радног односа. По закљученим уговорима о раду и његовим анексима тужила је непрекидно радила код туженог дуже од 24 месеца, све до доношења решења о отказу уговора о раду због протеча времена на које је закључен.

Следствено изложеном, закључењем више уговора на одређено време тужена је поступала противно законским одредбама којима је уређен рад на одређено време. С обзиром да је тужила на истим пословима радила непрекидно дуже од две године, по истеку тог рока настали су услови из члана 37. став 6. Закона о раду за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, због чега је незаконито и решење о престанку радног односа због истека рока на који је заснован. Радни однос на одређено време, преображен у радни однос на неодређено време, не може се законито отказати због протеча времена.

Из наведених разлога, по оцени Врховног касационог суда, нису основани наводи ревидента о погрешној примени одредбе члана 33. Закона о раду. Наведеном одредбом је основ за заснивање радног односа на одређено време предвиђен као састојак уговора о раду закљученог на одређено време. Тај податак не садржи први уговор о раду на одређено време, ни накнадно закључени анекси тог уговора којима је продужавано време трајања радног односа, а у одсуству тог податка није доказано постојање чињеница битних за испуњеност услова за засновање радног односа на одређено време у смислу члана 37. став 1. Закона о раду. Неосновани су и ревизијски наводи о погрешној примени члана 37. став 2. и 4. Закона о раду, јер су засновани на тврдњи ревидента о непотпуно утврђеном чињеничном стању у вези са радом тужиле на одређеним пројектима почев од једног од више закључених анекса уговора о раду, што не може бити разлог за овај правни лек у смислу члана 407. став 2. ЗПП. Нема ни повреде одредбе члана 195. Закона о раду јер је тужила за повреду права сазнала доношењем и уручењем решења о отказу уговора о раду, а тужбу је поднела у законском року.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Међутим, основан је навод тужене да је недозвољен захтев тужиле за враћање на конкретно радно место јер је послодавац тај који одлучује о распоређивању запосленог којег враћа на рад. Одлука којом је тужени обавезан да тужилу врати на одређено радно место донето је изван граница надлежности суда и уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, због чега је применом члана 415. став 2. тог закона одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић